

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliae Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

91. Decisio Sacrae Rotae Romanae coram R. P. D. Bichio, in causa
Cathacen. praetensae Obedientiae. Lunae 23. Maii 1650.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76432](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76432)

DECISIO XCI.

Sacrae Rotae Romanae coram R. P. D. Bichio.

In causa Cathacen. Praetensa Obedienciae.

Luna 23. Maij 1650.

§. 1. Possidet Venerabile Collegium Societatis Iesu in Ciuitate Cathacen. sub inuocatione S. Leonardi Abbatiam nuncupatam à fel. record. Greg. XIII. de anno 1597. illi perpetuo unitam, & incorporatam cuius ratione praetendente Reuerendissimo Episcopo Cathacen. sibi ab eiusdem Collegij Rectore praestanda esse obedienciam, quam ceteri Ecclesiarum Rectores praestare solent in festiuitatibus Assumptionis Beatissimae Virginis Mariae, & consecrationis Ecclesiae Cathedralis. Emanarunt in partibus duae sententiae, à quibus deuoluto per appellacionem toto negotio ad Rotam, nihilque commissio, propositi dubium. An Rector Collegij teneatur ad praestacionem obedienciae praetensa per Ordinarium Cathacensem, quod fuit negatiue resolutum.

2. Habet enim Societas Iesu à Summis Pontificibus Paulo III. & Gregor. XIII. amplissima priuilegia exemptionis tam respectu personarum, quam bonorum quorumcumque ab omni superioritate, iurisdictione, correctione Ordinariorum, ut legitur in Const. 48. Pauli III. Bullar. tom. 1. §. 13. fol. 564. ubi, ipsamque Societatem, & vniuersos illius socios, & personas, illorumque bona quocumque ab omni superioritate, iurisdictione, correctione, quorumcumque Ordinariorum eximimus, & liberamus: ac sub nostra, & praesentis Sedis protectione suscipimus, quae priuilegia Pontificia, ac verbis ad amplius concepta important exemptionem etiam ab ipso iure reuerentiali alias praestando Episcopis, licet secus sit in exemptione non plena, vel data ab Episcopo, iuxta veriorum Doctorum opinionem, quam amplexi fuerunt Iason. in ius vocari §. paronorum il. 2. in 4. notab. n. 5. in fin. vers. limita quando, in ius vocat. Felin. in c. de lectu. 18. n. 7. post med. vers. sed de exemptis per Papam de offic. ordin. in cap. cum inter 13. sub n. 4. circa med. de sentent. & re iudic. Abb. in c. cum venerabilis 21. n. 4. in fin. de censibus. Mandos. in tract. de signat. grat. verb. exemptionis ab Episcopis, §. an autem exemptio fol. 121. à 1060. Rodriq. canon. quest. tom. 2. quest. 64. art. 9. per tot. Etiamus Choxier de iuris. ordin. in exemp. par. 4. q. 34. n. 3. vers. sarranoque. Lotther. de re benef. lib. 1. q. 23. n. 31. Put. dec. 114. vers. secus lib. 3. in corr. Seraph. decis. 1025. n. 19.

3. Eademque exemptio suffragatur etiam respectu huius Ecclesiae Societatis Collegio accessorie unitae, quod illa ante unionem praestitisset Episcopo praetensa obedienciam (quod tamen negatur,) quia unio accessorie facta extinxit prorsus titulum, ac nomen Ecclesiae unitae, eamque effecit partem, & praedium ipsius Collegij Oldr. consil. 257. num. 15. al. fin. & n. 16. & 17. Ferrer. consil. 242. sub n. 5. ubi quod de tali unione iudicatur, ut de incremento per allunionem contingente Ludou. Bell. consil. 59. n. 17. & consil. 195. n. 3. Mant. decis. 214. n. 3. Cavaler. dec. 330. n. 5. Rot. inter recent. decis. 170. n. 2. p. 2. decis. 140. n. 4. & n. 15. in fin. segg. part. 7. unde quemadmodum Episcopus obedienciae huiusmodi praestacionem non praetendit, nec praetendere potest à Rectore Collegij respectu Collegij, ita pariter nec respectu huius Ecclesiae, quae est eiusdem Collegij membrum, ut ex text. in cap. reuelenes §. caseam de stat. Monach. tradit in terminis exemptionis Barbof. de potest. Episcop. allegat. 105. num. 17. in fin. Fuisse vero Ecclesiam accessorie unitam denotant verba unionis, ibi, perpetuo vnimus, annectimus, & incorporamus, iuxta Tom. VIII.

theoricam, quam originaliter tradit Ang. consil. 247. infra med. vers. sed ubi sit unio, ubi ponderat quod si sit unio per incorporationem, quia res vnita incorporatur principali efficitur eius membrum, & sequitur Ferrer. d. consil. 242. sub n. 5. vers. & quando. Castr. Pal. oper. moral. tom. 2. tr. 10. disp. 6. punct. 2. §. 1. sub num. 11. vers. si autem post Mandos. super reg. 12. Cangel. quest. 1. n. 6. Hoied. de incompatibilitate benefic. part. 2. c. 3. sub n. 3. vers. nam si sit unio, & vers. tamen incorporatio. Gratian. disceptat. 201. n. 2. & 3.

4. Neque Episcopus aduersus huiusmodi priuilegia allegare potest se praescripsisse hoc ius obedienciae, quia actus in idelecti ex libris Cathedralis, quibus dubitari potest, an sit praestanda fides in praedictum Collegij Episcopo non subiecti, prout praestanda non est fidei ex iudiciali ex aduerso productae, non concludunt possessionem triennariam, à tempore factae unionis, cum tamen quadragenaria, Butt. c. peruenit n. 18. de censib. quem refert & sequitur Bald. de prescripti. part. 5. princ. q. 12. n. 8. inter et magnos tom. 17. fol. mibi 91. à tergo. Bertach. de Episc. op. lib. 4. part. 2. princ. q. 20. n. 54. inter eosdem tract. 10. 1. part. 2. fol. 528. Imò cum admittit fides contraria de obediencia nusquam praestata, & ex ipsis libris Cathedralis nullus actus obedienciae elicatur ad anno 1603. citra Collegium contra Episcopum quatenus opus esset libertatem tanto tempore praescripsisset Ruin. consil. 217. sub n. 13. vers. non obstat lib. 1. Jacob. de Leonard. inter consil. feud. Brun. consil. 117. n. 138. Aym. consil. 111. n. 11. & seq. Syluan. consil. 59. n. 11. & 12. alique relati à Moder. Carpeni. conuers. foren. c. 110. n. 12. maxime accedente titulo supra memoratae exemptionis, & quia ex aduerso cauta aliqua, ob quam praetensa obediencia praestari debet, non probatur, ut de iure requiritur, ex traditis per Bald. in l. cum aliqui 21. nu. 9. Cod. iur. deliber. quem refert & sequitur Mascard. consil. 1117. n. 11.

Et ita decilum informante solum Collegio post plurimas citationes contra Episcopum executas.

DECISIO XCII.

Sacrae Rotae Romanae coram R. P. D. Orthobono.

A cernea. Vicarij.

Luna 30. Maij 1650.

§. 1. Resolutum fuit constare de bono iure Capituli Cathedralis Ecclesiae Acerni deputandi Vicarium Generalem Sede Episcopali vacante etiam in Oppido montis Cotuini liberè absque vlla nominatione Cleri, seu asserti Capituli Collegiate eiusdem Oppidi, certum est enim quod ex dispositione iuris communis Sede Episcopali vacante, Capitulum Ecclesiae Cathedralis succedit Episcopo in iurisdictione, ut sunt text. in c. cum olim de maior. & obed. in c. primo eodem tit. in 6. Rota dec. 296. n. primo part. 1. recent. & in specie quoad deputationem Vicarij disponit Sac. Concil. Trid. sess. 24. de reform. c. 16 & probat Pania. de potest. Capituli Sed. Vacant. part. 1. q. 2. & dixit Rota in Ampurten. seu Ciniaten. Deputationis Vicarij 19. Ianuarij 1646. coram R. P. D. meo Melio, adeo ut nec ipsi Portionarij Ecclesiae Cathedralis, neque Clerus hanc potestatem habeant etiam coniunctim cum Capitulo iuxta declarationem Sancti Congregationis Concilij relatae per Ioannem Gallemart. ad d. c. 16. num. 1. Ibi enim Sac. Conc. Trident. decernit hanc potestatem deputandi Vicarium Sede vacante competere Capitulo Cathedralis, quod intelligendum venit priuatae quoad Capitulum Collegiate, tum quia iurisdicatio alicui concessa censetur priuata ad eum, qui de iure qualem est

Ff Capitulum